

Een samenwerking van

STICHTING BINNENSTAD DEN HAAG

U leest het verkiezingsmanifest van MKB Den Haag, VNO-NCW Regio Den Haag, Koninklijke Horeca Nederland – afdeling Den Haag en Stichting Binnenstad Den Haag.

Gezamenlijke belangen

Op basis van de belangen van onze achterban en de speerpunten van onze organisaties zijn wij gezamenlijk tot dit verkiezingsmanifest gekomen. Hierbij staat het ondernemersbelang voorop. Het individuele belang van ondernemer, het floreren van de stad en het ecosysteem waar wij onderdeel vanuit maken, het collectief, gaan echter hand in hand.

Post-corona economie

De coronacontext en -crisis, en met name het herstel van onze lokale economie, heeft voor een groot deel de focus van dit manifest en de prioritering van onze standpunten bepaald. We kijken echter ook verder vooruit.

Met dit manifest vragen wij aandacht voor de belangen van ondernemers en zetten wij een aantal thema's op de kaart waar juist ondernemers een grote bijdrage aan kunnen leveren. Immers vanuit ondernemerschap dragen wij met elkaar zorg voor een gezonde economie, een inclusieve stad en een stad waarin we in samenwerking aan innovatieve en duurzame oplossingen werken. Met elkaar zetten we Den Haag als stad van vrede en recht op de kaart.

Onze standpunten

1

De post-corona economie: herstel en een gezonde basis voor alle ondernemers

Geen lastenverzwaringen voor het bedrijfsleven:

Zorg dat alle ondernemers in staat stelt te doen waar ze goed in zijn: ondernemen. Hierbij vragen we specifiek aandacht voor de belastingdruk, goede en schappelijke betalingsregelingen, extra financiële ondersteuning waar passend en aandacht voor huurdruk en prijsstijgingen in de vastgoedsector;

Digitale inclusie:

Juist de coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat digitalisering het verschil kan maken in de continuïteit van een onderneming. Er zijn gedurende de coronacrisis diverse initiatieven in de stad genomen om ondernemers te helpen bij online ondernemen en digitalisering. Dit is een onderwerp dat hoog op de agenda moet blijven om te zorgen voor een gezonde hybride economie;

Sociaal ondernemers en inclusiviteit:

De afgelopen jaren is het aantal sociaal ondernemers in onze stad gegroeid. Deze ondernemers creëren impact zowel op het gebied van inclusiviteit als duurzaamheid en circulariteit. Thema's die in een vooruitstrevende stad als Den Haag niet mogen ontbreken. Door in te zetten op duurzame werkgelegenheid voor de extra kwetsbare groepen op de Haagse arbeidsmarkt leveren deze ondernemers een grote bijdrage aan de uitstroom van mensen in de bijstand in onze stad. Wij vragen de aandacht voor deze groep ondernemers, juist in tijden van herstel, niet te laten verstappen.

2

Vestigingsklimaat van de stad Den Haag

Om bestaande bedrijven voor Den Haag te behouden én om nieuwe bedrijven aan te trekken, moet er een grotere focus komen op wat Den Haag voor bedrijven en instellingen nu juist zo aantrekkelijk maakt. Wat is onderscheidend? Gezien de nationale politieke (vooral fiscale) ontwikkelingen is het niet ondenkbaar dat bedrijven wegtrekken of zich minder snel zullen vestigen in Den Haag. Ook het aanbod van gekwalificeerd personeel en goede bereikbaarheid zijn overwegingen voor bedrijven om te blijven of juist niet. In overleg met vertegenwoordigers van de verschillende sectoren in het bedrijfsleven moet een goede balans tussen kwaliteit en kwantiteit worden gezocht: Bedrijven die duurzaamheid voorop stellen, werkgelegenheid creëren en talent aantrekken zouden juist een plek moeten krijgen in onze stad. Hierbij moet Den Haag zich blijven onderscheiden als internationale stad van vrede en recht en juist voordelen bieden voor bedrijven die op deze vlakken actief zijn.

Bereikbaarheid van de stad Den Haag

Er is momenteel veel beleid gericht op het stimuleren van OV en de fiets. Dat is een goede ontwikkeling, mede in het licht van duurzaamheid, klimaat en het bewustzijn voor gezonder werken en leven, dat door de coronacrisis is toegenomen. Er dient echter ook plek te blijven voor de auto in Den Haag. De ondernemer die de auto nodig heeft om zijn werk te kunnen uitvoeren op locatie moet deze locatie ook goed kunnen bereiken. Ook zakelijke bezoekers en toeleveranciers moeten de stad met de auto kunnen blijven bereiken op een duurzame en verantwoorde manier. Een goede balans tussen OV, fiets en auto is essentieel voor een gezonde woon- én werkstad, met daarbij aandacht het stimuleren van een duurzame en klimaatneutrale bevoorrading van onze stad en een gezond werk- en leefklimaat.

4

Aantrekkelijke stad Den Haag

De Haagse bezoekerseconomie is ongelooflijk hard geraakt door de coronacrisis. Onze historische binnenstad dichtbij zee en strand met een toonaangevende internationale winkel- en horeca aanbod is uniek. Door het ruime aanbod aan kunst en cultuur, touristische trekpleisters in Den Haag en Scheveningen én de vele evenementen en congressen is de Haagse economie voor een groot deel afhankelijk van de bezoekers aan de stad. Dit gedeelte van de economie en werkgelegenheid verdient een stevige impuls om na de crisis weer te kunnen floreren. Hierbij is gastvrijheid en veiligheid van groot belang. Juist daarom zou Den Haag moeten investeren in citymarketing én acquisitie gericht op het werven en behouden van regionale en (inter)nationale bezoekers, congressen en bedrijven dit juist een impuls geven.

Onze aanbevelingen voor het eerste jaar, de collegeperiode en op lange termijn:

Wij hebben onze aanbevelingen onderverdeeld in acties die in het eerste jaar te realiseren zijn, acties die tijdens de collegeperiode te realiseren zijn en acties die de collegeperiode overstijgen maar al wel ingezet zouden moeten worden om het beoogde doel te bereiken.

Aanbevelingen op korte termijn

- Geen lastenverzwaringen voor ondernemers vanuit de gemeente Den Haag.
- Druk op belastingverlaging (op behoud van het huidige niveau) door de gemeente naar vastgoedsector en flexibiliteit in betalingsregelingen.
- Samenwerking met fondsen en financiële instellingen om Haagse (sociaal) ondernemers te helpen bij financieel gezond worden waar nodig, ondersteuning bij schulden en schaamte rondom schulden.
- Projecten voor digitale inclusie actief behouden, opstarten en hier een actieve campagne voor opzetten met ondersteuning voor ondernemers.
- Beperk de verhoging van parkeertarieven en verleng de maximale parkeerduur.
- Goed begeleiden en informeren van autobezoekers in de binnenstad naar de diverse parkeergarages.
- Snel geld vrijmaken om de stad opnieuw onder de aandacht te brengen bij bezoekers, zowel regionaal, nationaal als internationaal.
- Campagne (verder) ontwikkelen om bedrijven naar Den Haag te halen.
- Projectmatige aanpak van leegstaande bedrijfspanden.
- Sneller schakelen in het ontwikkelen van de binnenstad met aandacht voor een goede en gezonde mix van woningen, kantoren en winkels.

Aanbevelingen gedurende de collegeperiode

- Blijvend investeren, gebruik hier ook een deel van de Eneco-gelden voor.
- Integrale resultaatgerichte aanpak werkloosheid (zowel jong als oud).
- Houd de genomen maatregelen op het inkoopbeleid de komende drie jaar aan zodat de economie in Haaglanden een boost krijgt. Vul de maatregelen aan met voorbehouden opdrachten voor LW bedrijven en sociaal ondernemers met PSO 30+ certificaat.
- Beperk voorzieningen als jobcoaching en loonkostensubsidie niet tot drie jaar maar maak structureel zodat ondernemers en medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam kunnen reïntegreren.
- Verbouwing van het Binnenhof van het aantrekkelijk maken dat het Binnenhof en omgeving gedurende de bouwperiode bezoekers blijft trekken.
- Versnel bouwprojecten met ontwikkelpotentie en voorkom vertraging in de doorlooptijd.
- Verleng de uitbreiding van de terrassen met 25% voor een periode van minimaal drie jaar.
- Maak bewuste afwegingen m.b.t. nieuwe toetreders in de horeca sector en geef bestaande ondernemingen de kans om opgelopen verliezen goed te maken (gelijk speelveld).
- Kies voor een integrale aanpak met extra capaciteit en budget om zero-emissie stadslustiek in 2025 op adequate wijze te faciliteren in Den Haag.
- Verhoog het verblijfsklimaat in de (binnen)stad door toevoegen van extra groen.
- Zet de lijn van Den Haag als congresstad door.
- Zorg ook na de coronacrisis – met mogelijke verschuivingen naar meer thuiswerken – voor voldoende kantoorruimte. Zorg hierbij voor voldoende flexibele kantoorconcepten en de vestiging van coworkingspaces om in de behoefte te kunnen blijven voorzien, mede in het licht van een aantrekkelijk vestigingsklimaat en het aantrekken van voldoende (jong) talent voor de stad.
- Kosten van nieuwe lokale regels worden gecompenseerd door bestaande regels te schrappen: de zogenaamde 'One In, One Out-systematiek' om zo de regeldrukkosten te beheersen.
- Voer de MKB-toets in de gehele gemeentelijke organisatie: niet alleen bij de afdeling Economie maar op alle beleidsterreinen waar ondernemers mee te maken hebben.
- Een compleet dienstaanbod vanuit het Ondernemersportaal, uitbreiden met mensen, middelen en extra communicatie richting ondernemers, transparantie gemeente, met name ook rondom vergunningen.
- Zorg er voor dat elke ondernemer toegang krijgt tot een accountmanager zodat de ondernemer een centraal aanspreekpunt heeft voor hulpvragen die dienstoverschrijpend zijn (SZW, DWO en OCW).
- Handhaaf de effectieve overleggen tussen koepels bedrijfsleven en de gemeente zoals die nu zijn ingeregeld rondom corona aanpak (korte lijnen en goede samenwerking).

Aanbevelingen lange termijn

- Behoud voldoende ruimte voor werk in en rond de stad op bedrijventerreinen en blijf investeren in goede, bereikbare kantorenlocaties.
- Creëer voldoende kleinschalige ruimte om te kunnen ondernemen, waarbij ook ruimte is voor de maakindustrie.
- Zorg voor voldoende toereikende en betaalbare huisvesting en een prettige leefomgeving, om onnodig forenzen te voorkomen en goed gekwalificeerd personeel te behouden.
- Ondersteun 'reguliere' bedrijven door samen met de werkgeverskoepels te investeren in het verbeteren van hun strategisch vermogen met energie en tot grote vraagstukken zoals energietransitie en digitalisering van de maatschappij.
- Betrek het bedrijfsleven bij duurzaamheidsvraagstukken en keuzes die de gemeente gaat maken die gevolgen kunnen hebben voor ondernemers.
- Richt de communicatie van de gemeente op de context waar de ondernemer direct invloed op heeft; maak de boodschap concreet en gericht, met helderheid over de voordelen en belangen voor de ondernemer.

Samen zetten we Den Haag neer als dé stad voor innovatief, sociaal en duurzaam ondernemen, met een gemeente die ondernemers stimuleert, ondersteunt en ruimte biedt om de maatschappelijke uitdagingen op te pakken die voor ons liggen.

Bovenstaand manifest is opgesteld in consultatie met de leden van de initiatiefnemers van dit manifest: MKB Den Haag, VNO-NCW Regio Den Haag, Koninklijke Horeca Nederland – afdeling Den Haag en Stichting Binnenstad Den Haag. Op de websites van onze organisaties vindt u meer achtergrond over specifieke speer- en aandachts-punten van de betrokken koepelorganisaties.

Voor vragen en/of feedback kunt u contact opnemen met:

info@mkbdenhaag.nl

denhaag@vno-ncwwest.nl

denhaag@khn.nl

stibi@binnenstad-den Haag.nl